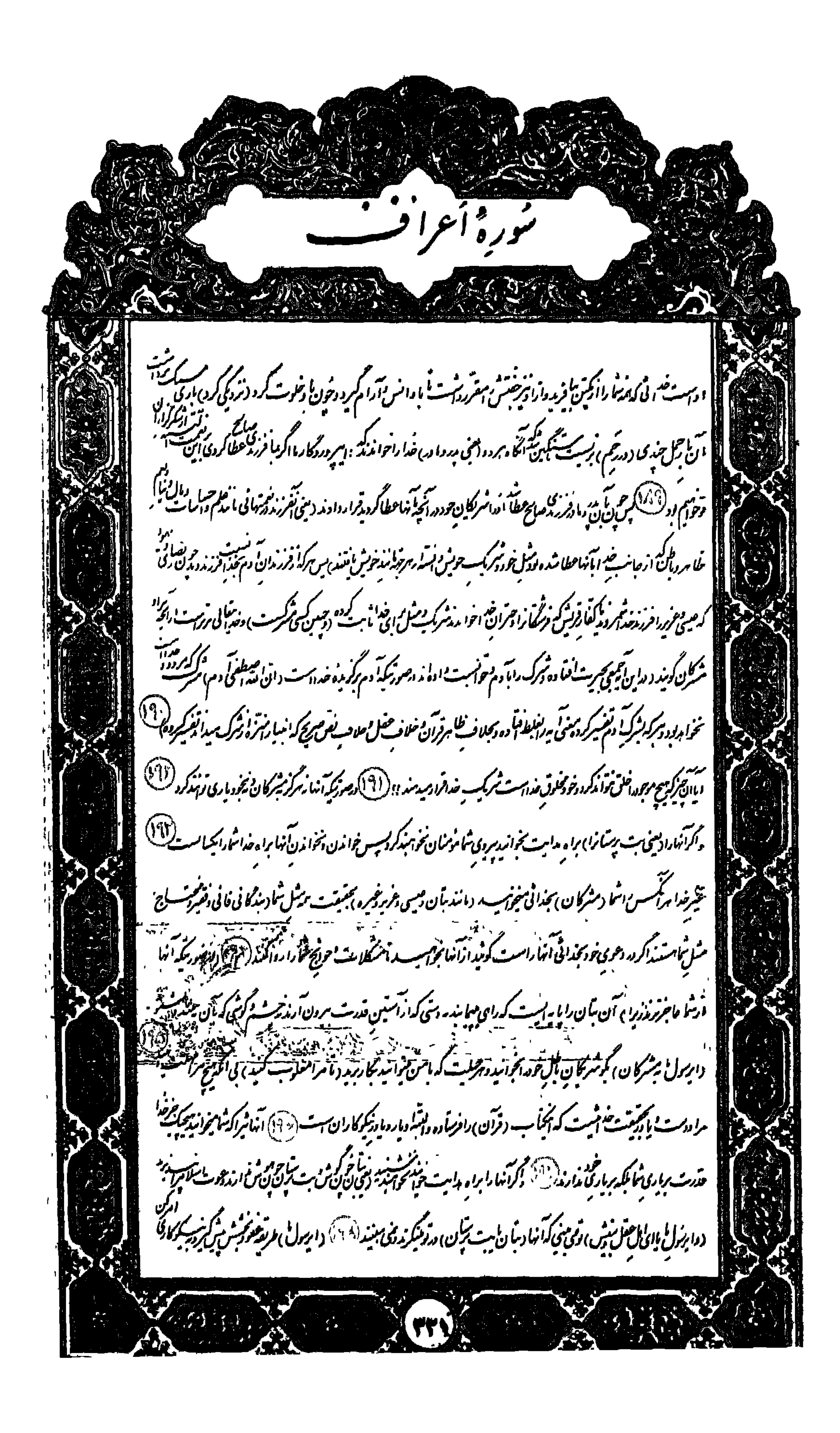

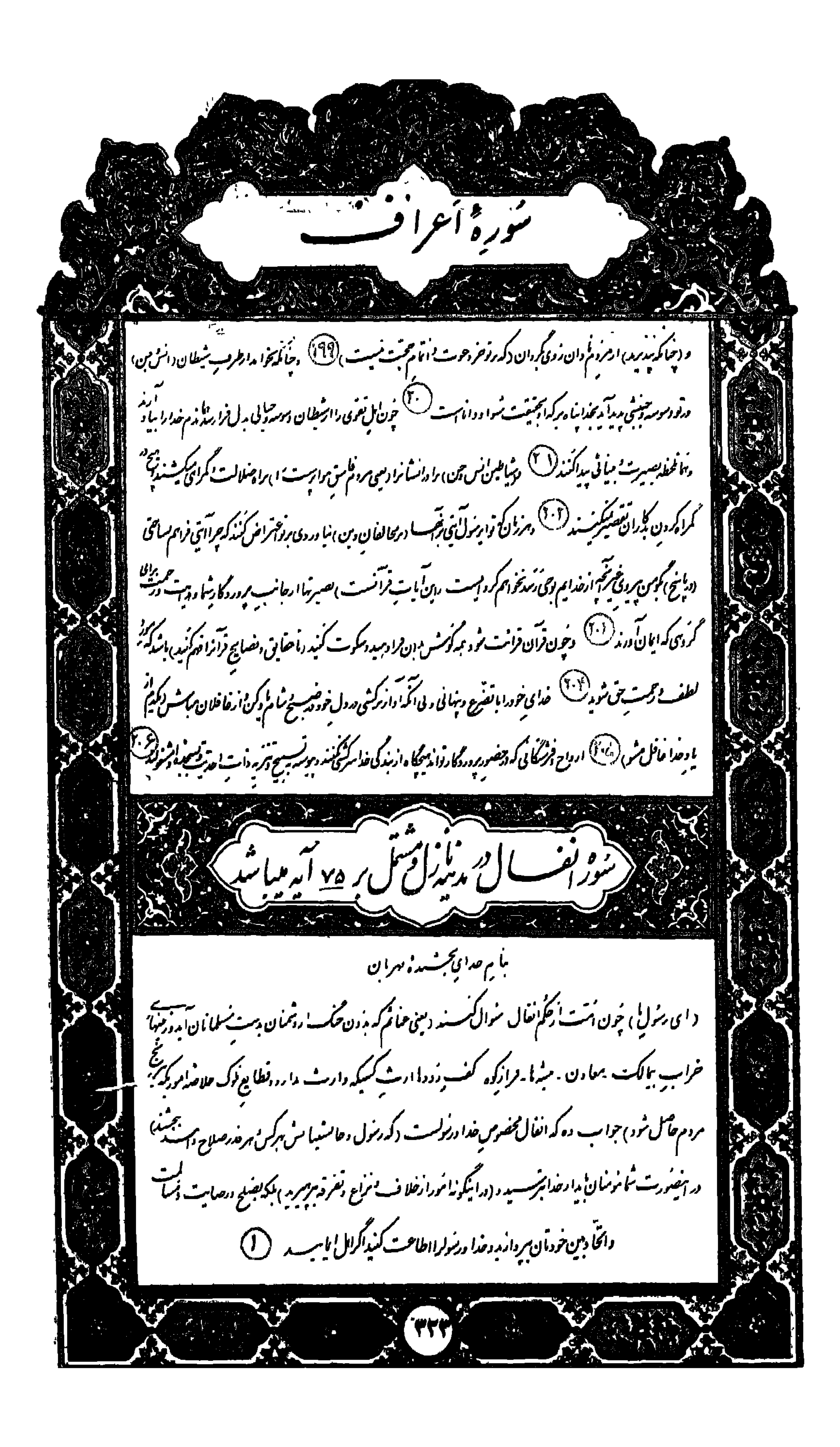

منتخب التفسیر تجدید نظر شده با جناب آقای مهدی الهی قمشه‌ای

سورهٔ أعراف

او هست خدائی که همه شما را از یک تن بیافرید و از او نیز جفتش را مقرر داشت تا با او انس و آرام گیرد و چون با او خلوت کرد (نزدیکی کرد) باری سبک برداشت
آن بار حمل چندی (در رحم) بر سبک سنگین شد آنگاه هر دو (یعنی پدر و مادر) خدا را خواندند که: ای پروردگار ما اگر ما را فرزندی صالح عطا کردی این نعمت را از شکرگزاران
خواهیم بود ۱۸۹ پس چون بآن پدر و مادر فرزندی صالح عطا شد آن مشرکان چون در آنچه بآنها عطا گردید قرار دادند (یعنی آن فرزند را در نعمتهائی مانند علم و حسابات و مال و نیاز
ظاهر و باطن که از جانب خدا بآنها عطا شده بود مثل خود و شریک خویش دانسته بهر جهت مانند خویش یافتند) پس هرگاه فرزندان آدم بخدا فرزند نسبت دهند چون نصاری و یهود
که عیسی و عزیر را فرزند خدا شمردند یا کفار قریش که فرشتگان را دختران خدا خواندند شریک و مثل برای خدا ثابت کرده (چنین کسی مشرک است) و خدای متعالی برتر است از آنچه برای او
مشرکان گویند (در این آیه جمعی بحیرت افتاده و شرک را به آدم و حوا نسبت داده اند در صورتیکه آدم برگزیده خدا است (ان الله اصطفی آدم) مشرک که مردود خدا است
نخواهد بود و هر که بشرک آدم تفسیر کرده معنی آیه را بغلط افتاده و بخلاف ظاهر قرآن و خلاف عقل و خلاف نص صریح که انبیا را منزه از شرک میداند تفسیر کرده) ۱۹۰
آیا آن چیزی که هیچ موجودی را خلق نتواند کرد و خود مخلوق خدا است شریک خدا قرار میدهند؟! ۱۹۱ در صورتیکه آنها هرگز مشرکان را نه بخود یاری توانند کرد ۱۹۲
و اگر آنها را (یعنی بت پرستان را) براه هدایت بخوانید پیروی شما مؤمنان نخواهند کرد پس خواندن و نخواندن آنها براه خدا شما را یکسان است ۱۹۳
بجز خدا هر آنکس را شما (مشرکان) بخدائی میخوانید (مانند بتان و عیسی و عزیر و غیره) بحقیقت همه مثل شما بندگانی فانی و فقیر و محتاج
مثل شما هستند اگر در دعوی خود بخدائی آنها راست گوئید از آنها بخواهید تا مشکلات و حوائج شما را روا کنند ۱۹۴ (آیا) در صورتیکه آنها
از شما عاجزترند زیرا (آن بتان را) پایی است که راه پیمایند، دستی که از آستین قدرت برون آرند، چشم و گوشی که بآن ببینند و بشنوند
۱۹۵ (ای رسول ما به مشرکان) بگو شریکان باطل خود را بخوانید و هر حیلت که با من میتوانید بکار برید (تا مرا مغلوب کنید) بی آنکه هیچ مرا مهلت دهید
مرا دوست و یاور بحقیقت خدا است که این کتاب (قرآن) را فرستاده و اوست دوستدار و یاور نیکوکاران است ۱۹۶ آنها را که شما میخوانید هیچیک جز خدا
قدرت بر یاری شما بلکه بر یاری خود ندارند ۱۹۷ و اگر آنها را براه هدایت خوانید نخواهند شنید (یعنی تا چون گوش بت است چون هوش ندارند دعوت اسلام را نمی شنوند)
(و ای رسول ما یا ای اهل عقل و بینش) تو می بینی که آنها (بتان یا بت پرستان) در تو مینگرند ولی نمی بینند ۱۹۸ (ای رسول ما) طریقه عفو و بخشش پیش گیر و به نیکوکاری امر کن

سورهٔ اعراف

و (چنانکه بپذیرند) از مردم نادان روی گردان (که بر تو جز دعوت و اتمام حجت نیست) ۱۹۹ و چنانکه بخواهد از طرف شیطان (انس و جن)
در تو وسوسه و جنبشی پدید آید بخدا پناه بر که او بحقیقت شنوا و داناست ۲۰۰ چون اهل تقوی را از شیطان وسوسه و خیالی بدل فرا رسد آنها هم در دم خدا را بیاد آرند
و همان لحظه بصیرت و بینائی پیدا کنند ۲۰۱ و شیاطین انس و جن برادرانشان را (یعنی مردم فاسق بدکار را) براه ضلالت و گمراهی میکشند و هیچ در
گمراه کردن بدکاران تقصیر نمیکنند ۲۰۲ و هر زمان که تو از رسول آیتی بر آنها (بر مخالفان دین) نیاوردی بر تو اعتراض کنند که چرا آیتی فراهم نساختی
(در پاسخ) بگو من پیروی غیر آنچه از خدایم بوحی رسد نخواهم کرد (این آیات قرآنست) بصیرتها از جانب پروردگار شما و هدایت و رحمت برای
گروهی که ایمان آورند ۲۰۳ و چون قرآن قرائت شود همه گوش بدان فرا دهید و سکوت کنید (تا حقایق و نصایح قرآن را فهم کنید) باشد که
لطف و رحمت حق شوید ۲۰۴ خدای خود را با تضرع و پنهانی و بی آنکه آواز برکشی در دل خود بصبح و شام یاد کن و از غافلان مباش (که دمی از
یاد خدا غافل مشو) ۲۰۵ ارواح فرشتگانی که در حضور پروردگار تواند هیچگاه از بندگی خدا سرکشی نکنند و پیوسته بتسبیح و تنزیه ذات احدیت و بسجده او مشغولند ۲۰۶

سورهٔ انفال در مدینه نازل و مشتمل بر ۷۵ آیه میباشد

بنام خدای بخشندهٔ مهربان

(ای رسول ما) چون امت از حکم انفال سؤال کنند (یعنی غنائم که بدون جنگ از دشمنان بدست مسلمانان آید و زمینهای
خراب بی مالک و معادن و بیشه‌ها و قراء کوه و کف رودها و ارث کسیکه وارث ندارد و قطایع ملوک خلاصه اموری که بی رنج
مردم حاصل شود) جواب ده که انفال مخصوص خدا و رسولست (که رسول هم بعدالت هرکس بهر قدر صلاح داند ببخشد)
در اینصورت شما مؤمنان باید از خدا بترسید (و در اینگونه امور از خلاف و نزاع و تفرقه بپرهیزید) بلکه بصلح و رضایت و مسالمت
و اتحاد بین خودتان بپردازید و خدا و رسولش را اطاعت کنید اگر اهل ایمانید ۱

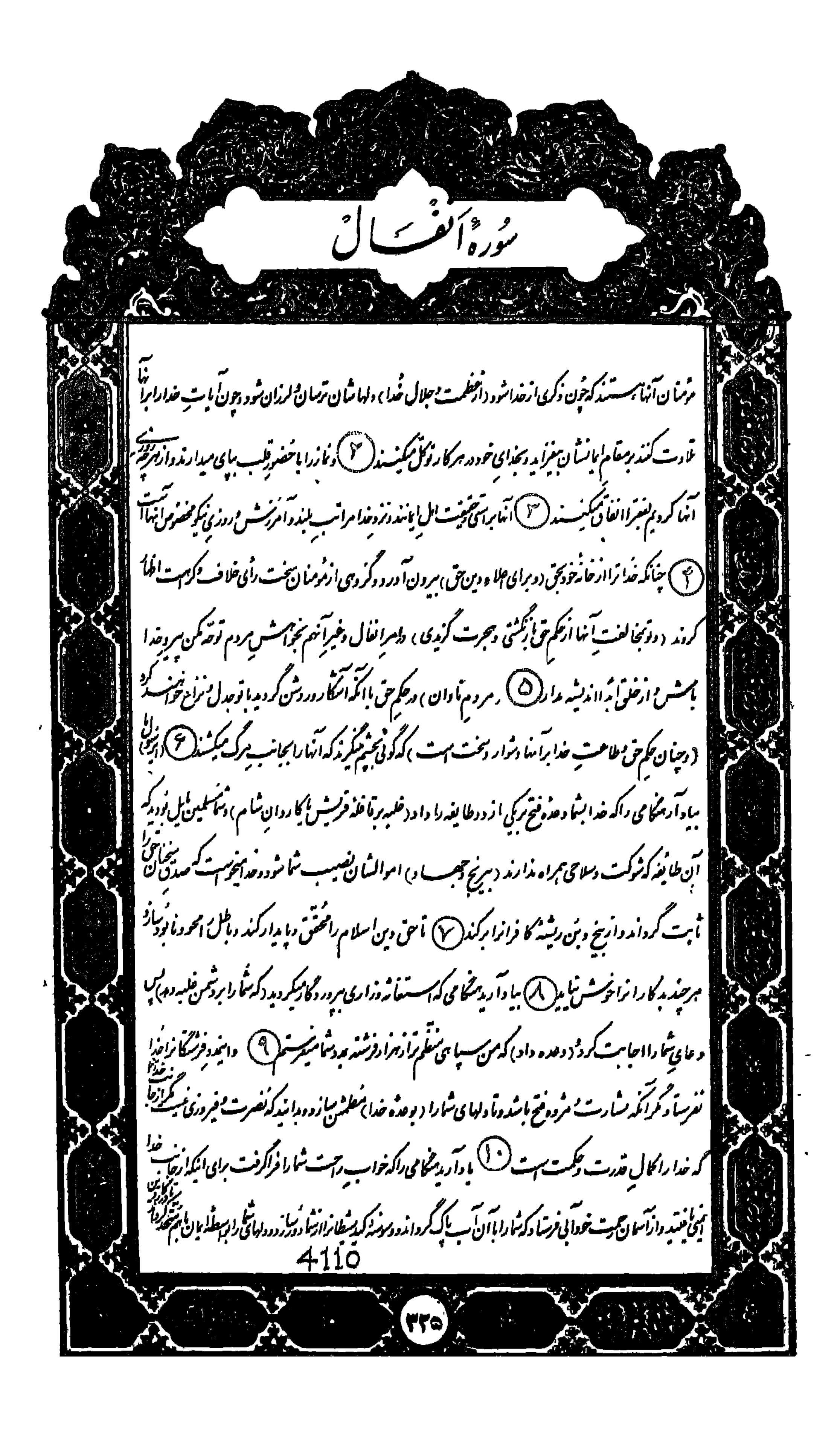

عن الجاهلين ﴿١٩٩﴾ وإما ينزغنك من الشيطان نزغ فاستعذ بالله
إنه سميع عليم ﴿٢٠٠﴾ إن الذين اتقوا إذا مسهم طائف من الشيطان
تذكروا فإذا هم مبصرون ﴿٢٠١﴾ وإخوانهم يمدونهم في الغي ثم لا
يقصرون ﴿٢٠٢﴾ وإذا لم تأتهم بآية قالوا لولا اجتبيتها قل إنما أتبع ما
يوحى إلي من ربي هذا بصائر من ربكم وهدى ورحمة لقوم يؤمنون ﴿٢٠٣﴾
وإذا قرئ القرآن فاستمعوا له وأنصتوا لعلكم ترحمون ﴿٢٠٤﴾ واذكر
ربك في نفسك تضرعا وخيفة ودون الجهر من القول
بالغدو والآصال ولا تكن من الغافلين ﴿٢٠٥﴾ إن الذين عند
ربك لا يستكبرون عن عبادته ويسبحونه وله يسجدون ﴿٢٠٦﴾

سورة الأنفال مدنية وهي خمس وسبعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يسألونك عن الأنفال قل الأنفال لله والرسول فاتقوا الله
وأصلحوا ذات بينكم وأطيعوا الله ورسوله إن كنتم مؤمنين ﴿١﴾

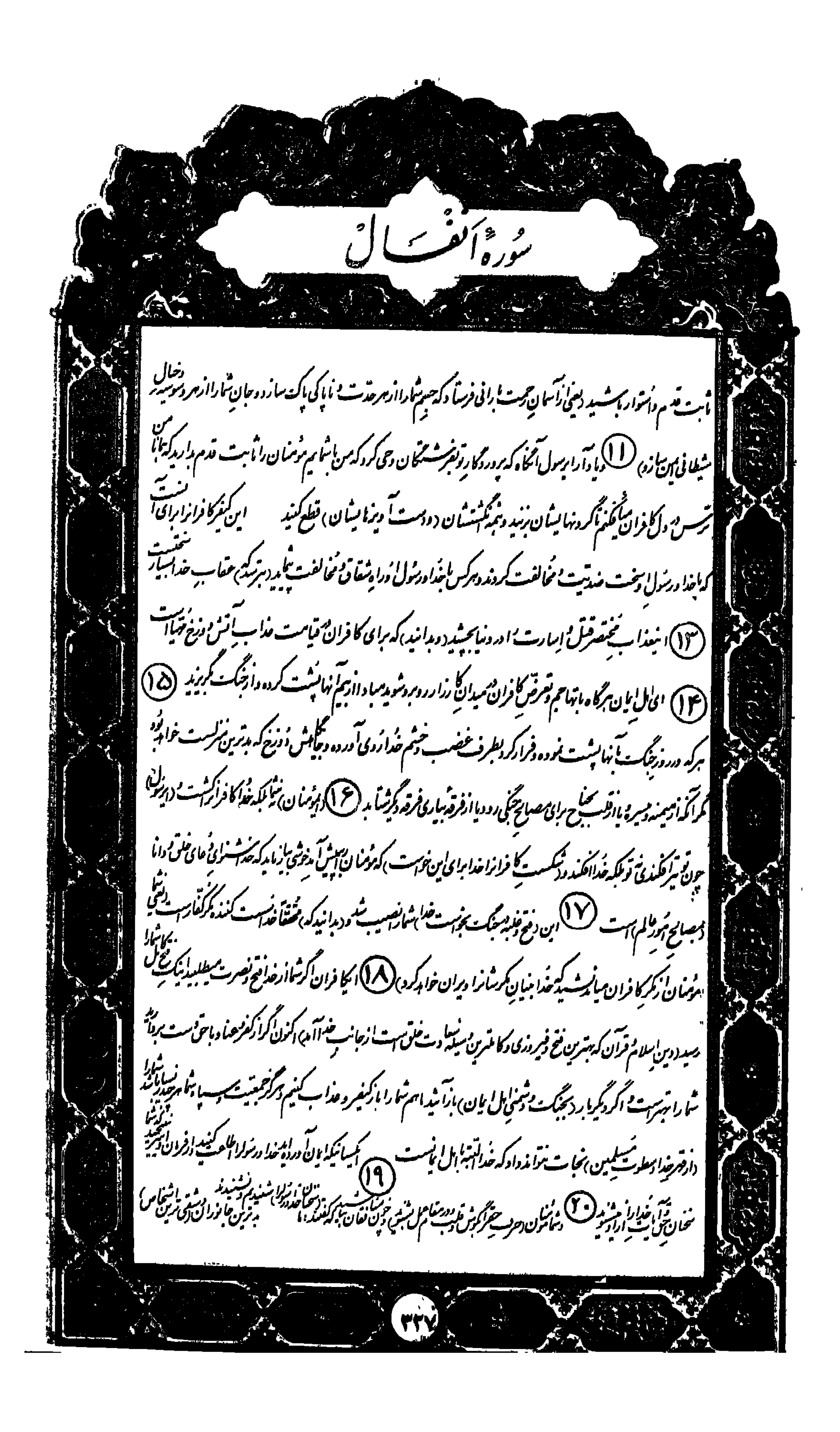
سوره انفال

مؤمنان آنها هستند که چون ذکری از خدا شود (از عظمت و جلال خدا) دلهاشان ترسان و لرزان شود و چون آیات خدا را برآنها
تلاوت کنند بر مقام ایمانشان بیفزاید و بخدای خود در هر کار توکل میکنند (۲) و نماز را با حضور قلب بپای میدارند و از هر چه روزی
آنها کردیم بفقیرا انفاق میکنند (۳) آنها براستی حقیقت اهل ایمانند و نزد خدا مراتب بلند و آمرزش و روزی نیکو مخصوص آنهاست
(۴) چنانکه خدا ترا از خانه خود بحق (و برای اعلاء دین حق) بیرون آورد و گروهی از مؤمنان سخت رأی خلاف و کراهت اظهار
کردند (و تو بمخالفت آنها از حکم حق بازگشتی و هجرت گزیدی) در امر انفال و غیر آن هم بخواهش مردم توجه مکن پیرو خدا
باش و از خلق ابداً اندیشه مدار (۵) (مردم نادان) در حکم حق با آنکه آشکار و روشن گردید با تو جدل و نزاع خواهند کرد
(و چنان حکم حق و طاعت خدا برآنها دشوار و سخت است) که گوئی بچشم مینگرند که آنها را بجانب مرگ میکشند (۶) (ای رسول ما)
بیاد آر هنگامی را که خدا بشما وعده فتح بر یکی از دو طایفه را داد (غلبه بر قافله قریش یا کاروان شام) و شما مسلمین مایل بودید که
آن طایفه که شوکت و سلاحی همراه ندارند (بی رنج جهاد) اموالشان نصیب شما شود و خدا میخواست که صدق سخنان حق را
ثابت گرداند و از بیخ و بن ریشه کافرانرا برکند (۷) تا حق دین اسلام را محقق و پایدار کند و باطل را محو و نابود سازد
هر چند بدکارانرا خوش نیاید (۸) بیاد آرید هنگامی که استغاثه و زاری بپروردگار میکردید (که شما را بر دشمن غلبه دهد) پس
دعای شما را اجابت کرد (و وعده داد) که من سپاهی منظم تر از هزار فرشته بمدد شما میفرستم (۹) و این مدد فرشتگان را خدا
نفرستاد مگر آنکه بشارت و مژده فتح باشد و تا دلهای شما را (بوعده خدا) مطمئن سازد و بدانید که نصرت و فیروزی نیست مگر از جانب خدا
که خدا را کمال قدرت و حکمت است (۱۰) یاد آرید هنگامی را که خواب راحت شما را فراگرفت برای اینکه از جانب خدا
ایمنی یافتید و از آسمان رحمت خود آبی فرستاد که شما را با آن آب پاک گرداند و وسوسه کید شیطان را از شما دور سازد و دلهایتان را برابطه ایمان باهم متحد گرداند و پایتان در کارزار ثابت بدارد

سُورَةُ الْأَنْفَال

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ
عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ
دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَا أَخْرَجَكَ
رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ ﴿٥﴾
يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَ
هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَ
تَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ
بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَ
لَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾ إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ
بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾
إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ

سوره انفال

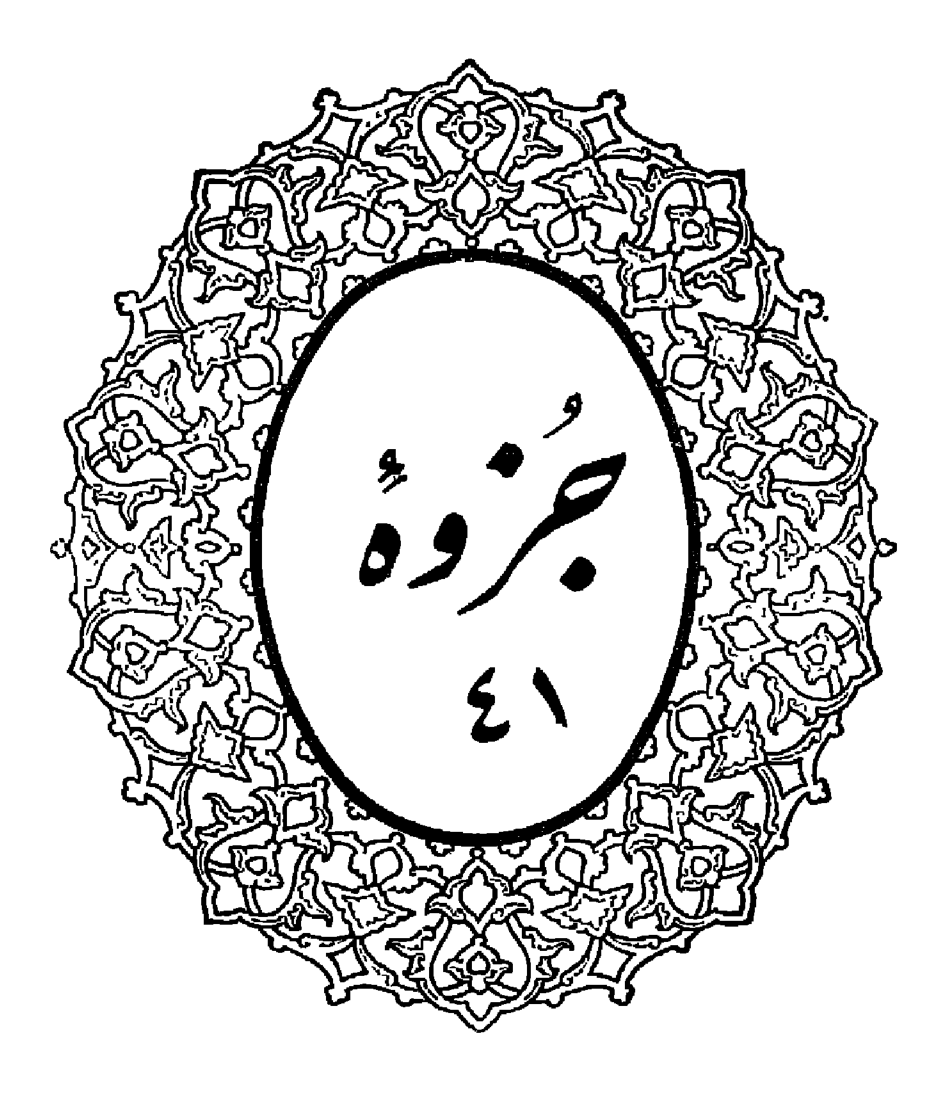
ثابت قدم و استوار باشید یعنی از آسمان رحمت باران فرستاد که جسم شما را از هر حدث و ناپاکی پاک سازد و جان شما را از هر وسوسه و خیال
شیطانی ایمن سازد) (۱۱) و یاد آر ای رسول آنگاه که پروردگار تو بفرشتگان وحی کرد که من با شمایم مؤمنان را ثابت قدم بدارید که تا من
ترس در دل کافران میافکنم تا گردنهایشان بزنید و همه انگشتان (و دست و پا) یشان را قطع کنید این کیفر کافران برای آنست
که با خدا و رسول او سخت ضدیت و مخالفت کردند و هر کس با خدا و رسول او راه شقاق و مخالفت پیماید (بترسد که) عقاب خدا بسیار سخت است
(۱۳) این عذاب مختصر قتل و اسارت را در دنیا بچشید (و بدانید) که برای کافران در قیامت عذاب آتش دوزخ مهیا است
(۱۴) ای اهل ایمان هرگاه با تهاجم و تعرض کافران در میدان کارزار روبرو شوید مبادا از بیم آنها پشت کرده و از جنگ بگریزید (۱۵)
هر که در روز جنگ با آنها پشت نموده و فرار کند بطرف غضب و خشم خدا روی آورده و جایگاهش دوزخ که بدترین منزلست خواهد بود
مگر آنکه از میمنه و میسره یا از قلب بجناح برای مصالح جنگی رود یا از فرقه بیاری فرقه دیگر شتابد (۱۶) (ای مؤمنان) نه شما بلکه خدا کافران را کشت و (ای رسول)
چون تو تیر افکندی نه تو بلکه خدا افکند (و شکست کافران را خدا برای این خواست) که مؤمنان را به پیش آمد خوشی بیازماید که خدا شنوای دعای خلق و دانا
(بمصالح امور عالم) است (۱۷) این (فتح و غلبه در جنگ بخواست خدا) شما را نصیب شد و (بدانید که) محققاً خدا سست کننده مکر کافرانست (یعنی ای
مؤمنان از مکر کافران میاندیشید که خدا بنیان مکر شان را ویران خواهد کرد) (۱۸) ای کافران اگر شما از خدا فتح و نصرت میطلبید اینک فتح ... بکام شما را
رسید (دین اسلام و قرآن که بهترین فتح و فیروزی و کاملترین وسیله سعادت خلق است از جانب خدا آمد) اکنون اگر از کفر و عناد و با حق دست بردارید
شما را بهتر است و اگر دیگر بار (بجنگ و دشمنی اهل ایمان) باز آئید ما هم شما را باز کیفر و عذاب کنیم دیگر جمعیت و سپاه شما هر چند بسیار باشند شما را
(از قهر خدا و سطوت مسلمین) نجات نتواند داد که خدا البته با اهل ایمانست (۱۹) ای کسانیکه ایمان آورده اید خدا و رسول را اطاعت کنید و از فرمان او سر نپیچید که شما
سخنان حق و آیات خدا را از او میشنوید (۲۰) و مانند منافقان (در حرف حق گوش قلب و در مقام عمل نشنیدن) چون منافقان مباشید که گفتند ما (سخنان خدا و رسول را) شنیدیم و نشنیدند بدترین جانوران از آدمی بدترین اشخاص

وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا
الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ
الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَمَن يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ
وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا
مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾ فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ
رَمَيْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِن تَسْتَفْتِحُوا
فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِن تَنتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَعُودُوا نَعُدْ وَ
لَن تُغْنِيَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَا

عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ (٢٢) وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيْهِمْ خَيْرًا
لَّاَسْمَعَهُمْ وَلَوْ اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَّهُمْ مُّعْرِضُوْنَ (٢٣) يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا
اسْتَجِيْبُوْا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُوْلِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيْكُمْ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ يَحُوْلُ
بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهٖ وَاَنَّهٗٓ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ (٢٤) وَاتَّقُوْا فِتْنَةً لَّا تُصِيْبَنَّ الَّذِيْنَ
ظَلَمُوْا مِنْكُمْ خَاۗصَّةً وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ (٢٥) وَاذْكُرُوْٓا
اِذْ اَنْتُمْ قَلِيْلٌ مُّسْتَضْعَفُوْنَ فِي الْاَرْضِ تَخَافُوْنَ اَنْ يَّتَخَطَّفَكُمُ
النَّاسُ فَاٰوٰىكُمْ وَاَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهٖ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُوْنَ (٢٦) يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَخُوْنُوا اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ وَتَخُوْنُوْٓا
اَمٰنٰتِكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ (٢٧) وَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَآ اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ
وَّاَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهٗٓ اَجْرٌ عَظِيْمٌ (٢٨) يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ
لَّكُمْ فُرْقَانًا وَّيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيْمِ (٢٩) وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِيُثْبِتُوْكَ اَوْ يَقْتُلُوْكَ اَوْ يُخْرِجُوْكَ
وَيَمْكُرُوْنَ وَيَمْكُرُ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمٰكِرِيْنَ (٣٠) وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا
قَالُوْا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاۗءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَآ اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ (٣١)

اخگر

نشریه و چاپخانه

نشانی تلگرافی : تهران - اخگر

نشانی پستی : میدان ژاله خیابان بهزادی تلفن ۳۷۵۸۸